

Всеукраїнський конкурс на кращу студентську наукову роботу
2018/2019 навчального року

Шифр: «Адміністративно-правовий механізм»

Тема роботи: «Адміністративно-правовий механізм перетину лінії зіткнення на сході України через призму захисту дитинства від торгівлі людьми: проблематика та перспектива розвитку запобігання»

Секція: «Право»

УМОВНИЙ ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

АТО	Антитерористична Операція
АТЦ СБУ	Антитерористичний центр Служби безпеки України
ВПО	Внутрішньо переміщена особи
ВРУ	Верховна Рада України
ЗСУ	Збройні сили України
КК України	Кримінальний кодекс України
КМУ	Кабінет Міністрів України
НП України	Національна поліція України
ООС	Операція Об'єднаних Сил
СБУ	Служба безпеки України

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНО-ПРАВОВІ ПОЛОЖЕННЯ	
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ПЕРЕТИНУ	
ЛІНІЇ ЗІТКНЕННЯ НА СХОДІ УКРАЇНИ.....	9
1.1. Теоретико-правові положення адміністративно-правового	
механізму регулювання відносин у суспільстві.....	9
1.2. Історико-правові причини виникнення адміністративно-	
правового механізму перетину лінії зіткнення на сході України.....	11
Висновки до розділу 1.....	14
РОЗДІЛ 2. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ	
ПЕРЕТИНУ ЛІНІЇ ЗІТКНЕННЯ НА СХОДІ УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ	
ПРИЗМУ ЗАХИСТУ ДИТИНСТВА ВІД ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ:	
ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВА.....	16
2.1.Проблематика адміністративно-правового механізму перетину	
лінії зіткнення на сході України через призму захисту дитинства від	
торгівлі людьми	16
2.2. Перспектива вирішення проблематики адміністративно-	
правового механізму перетину лінії зіткнення на сході України через	
призму захисту дитинства від торгівлі	
людьми.....	21
Висновки до розділу 2.....	24
ВИСНОВКИ.....	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	29
ДОДАТКИ.....	32

ВСТУП

Актуальність. Процеси військово-політичного характеру зумовлюють реформацію та запровадження нових правових механізмів у суспільстві, державі, трансформацію кардинальних змін у соціальній, політичній, військовій та правовій сфері України й розвиток нових підходів для реалізації та захисту прав і свобод людини і громадянина.

Діяльність держави з початку збройного конфлікту на сході України зумовила прийняття різних нормативно-правових актів для врегулювання кризових явищ у торгівельній сфері, внутрішній міграції, оборонній сфері, соціально-економічній сфері, забезпечення правопорядку (правоохоронній) та ін.

Станом на 31 грудня 2018 року в Україні на обліку, як ВПО обліковуються 1 512 303 громадян, а з них 239 148 дітей (*див. Додаток В*).

В умовах тимчасової окупації частини території України та військової агресії Російської Федерації в окремих районах Донецької і Луганської областей проблема захисту прав і свобод людини постає особливо гостро. Тому поряд із завданнями захисту держави від агресії залишається головним обов'язком держави захист прав і свобод людини, зміцнення правових механізмів та інституцій. Під час кризових ситуацій на Донбасі ризики порушення прав і свобод людини зростають, що в той час потребує особливого контролю з боку суспільства.

Дослідження наукової тематики проводиться, як з аспекту запобігання торгівлі дітей, так і з аспекту адміністративно-правового механізму, як системи правових норм для регулювання суспільних відносин.

Тому наукова новизна роботи полягає у першу чергу в аналізі Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України» від 14 квітня 2014 року № 405/2014 [17], Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій

та Луганській областях» від 18 січня 2018 року [14], котрими встановлюється механізм спеціального пропуску через лінію зіткнення.

Крім того, у відповідності до букви законодавства для більш детального аналізу тематики дослідження увага приділяється Тимчасовому порядку контролю за переміщенням осіб через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей, затверджений наказом Першого заступника керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України (керівника Антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей від 14.04.2017 № 222 – ог (із останніми змінами та доповненнями) (далі -Порядок) [21], як основа адміністративно-правового механізму.

Науковість роботи також полягає у дослідженні з площини запобігання торгівлі дітьми нового Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» [14], який фактично переформатовав АТО на ООС. А тому питання запровадження нових правових норм та їх реалізації з точки бачення правової науки та практики є актуальними в сьогоденні.

Зазначена проблематика, а саме дослідження адміністративно-правового механізму перетину лінії зіткнення на Донбасі через призму захисту дитинства від торгівлі людьми не має ґрунтовних наукових досліджень, а тому сьогодні виникають певні проблеми не тільки правового характеру, але й соціального, з точки бачення захисту дітей в Україні.

Але в сучасній вітчизняній літературі дуже детально висвітлюються насамперед аспекти адміністративного права та адміністративно-правового механізму, як засобу впливу на суспільні відносини (Т. Коломоєць, В. Гостєв, Р. Мельник, А. Крижановський, А. Денисова, А. Купін, С. Алфьоров, С. Ващенко, М. Долгополова та ін.). Проблематика адміністративного права та адміністративно-правових механізмів висвітлюється насамперед в аспекті принципів права та з урахуванням міжнародної і вітчизняної правової науки.

Проблематикою запобігання та протидії явищу, як торгівля людьми у світовій літературі займалися вчені К. Брюкерт, К. Парент, Д. Пікареллі, К. Маккабе, С. Скарпа та ін.

На національному рівні вчені торгівлю людьми досліджували вчені О. Бандурка, О. Кириченко, К. Левченко, В. Турок, М. Хавронюк, Є. Скулиш, А. Сьолькнер, Л. Чеханюк, Є. Луценко, Ю. Раковський, М. Романюк та ін. науковці України. Доречно в цьому аспекті зазначити, що явище торгівлі людьми на зарубіжному рівні досліджується через різні причини та умови виникнення, але у більшості на загальному рівні.

При дослідженні вибраної тематики з точки бачення соціально-економічного, політичного та військового аспектів була використана праця вітчизняного вченого В. Турика «Механізми протидії торгівлі людьми» (м. Ужгород, 2017 р.), яка детально розкриває не тільки правові аспекти торгівлі людьми, а й проблематику соціології, психології, економіки, міжнародних процесів торгівлі людьми [22].

Наведений перелік вчених та їх публікацій показує, що обрана тема певними своїми аспектами знайшла відображення у джерельному матеріалі, але він торкається переважно питань доктрини або розповсюдженої практики, методів та умов торгівлі людьми, а ніж питання вивчення практичних моментів адміністративно-правового механізму перетину лінії зіткнення на сході України і вивчення проблемних аспектів цього механізму, як умов торгівлі людьми, а саме дітьми. З огляду на це очевидно є необхідність проведення ретельного дослідження такого механізму, як системи правових норм для врегулювання відносин у суспільстві та використання наукових досліджень для удосконалення такого механізму.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, концесіями. Роботу виконано в межах Стратегії Ради Європи з прав дитини на 2016-2021 роки [20], Концепції боротьби з тероризмом, яка була схвалена Указом Президента України від 25 квітня 2013 року №230/2013 [8], Національної стратегії у сфері прав людини, яка була схвалена Указом Президента України від №501/2015 від 25 серпня 2015 року [12].

Об'єкт дослідження – є суспільні відносини у сфері захисту прав та свобод дітей, які перетинають лінію зіткнення на сході України в аспекті запобігання торгівлі людьми.

Предмет дослідження – адміністративно-правовий механізм перетину лінії зіткнення, як система правових норм врегулювання суспільних відносин.

Мета й завдання дослідження. *Мета наукової роботи* полягає у тому, щоб визначити історико-правові передумови запровадження механізму перетину лінії зіткнення на сході України в аспекті запобігання торгівлі дітьми в Україні, визначити наявні проблемами правового механізму та перспективу його подолання.

Для досягнення цієї мети визначенні такі *дослідницькі завдання*:

- визначити історико-правові основи механізму перетину лінії зіткнення на сході України в системі запровадження тимчасових заходів для врегулювання відносин, які виникли через збройний конфлікт на сході України;
- дослідити механізм перетину лінії зіткнення на сході України;
- встановити проблематику та прогалини механізму перетину лінії зіткнення на сході України, які можливо використати злочинним колам для розвитку торгівлі дітей;
- визначити перспективу подолання проблематики механізму перетину лінії зіткнення на сході України.

Методи дослідження. Розв’язання поставлених завдань здійснено за допомогою загальнофілософських, загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, які були спрямованні на досягнення мети дослідження. З-поміж загальнофілософських методів було використано методологічний потенціал діалектики (форма та зміст; частина та ціле; загальне та особливе; причина та наслідок тощо) та формальної логіки (аналіз та синтез; індукція та дедукція, абстрагування тощо). Використання такого загальнонаукового методу, як системний дало змогу визначити системно-структурні елементи механізму перетину лінії зіткнення, окреслити напрямки його оптимізації. Формально-догматичний метод спряв якісному аналізу нормативного матеріалу, історико-правовий – визначенню історичних основ. Метод правового моделювання використаний нами при підготовці пропозицій щодо внесення змін до чинного законодавства України, відносно удосконалення механізму перетину лінії зіткнення.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в узагальненні історико-правових причин запровадження механізму перетину лінії зіткнення на сході України, формулюванні основна характеристика, розкрита проблематика та перспектива удосконалення, розроблені практичних пропозицій щодо вдосконалення механізму зокрема в площині захисту дітей від суспільно-негативних та суспільно-небезпечних явищ на сході України.

Практичне значення одержаних наукових результатів. Наукове значення полягає насамперед у тому, що положення та висновки роботи сприятимуть розвитку адміністративного права, а саме знань про адміністративно-правові механізми, які були запровадженні внаслідок збройного конфлікту. Водночас одержані результати можуть бути використанні на практиці, зокрема: у *правотворчій роботі* – для удосконалення механізму перетину лінії зіткнення та самої системи українського законодавства (Додаток А); у *правозастосуванні* – для вдосконалення діяльності правоохоронних органів України та центрів надання правової допомоги, громадських організацій; у *навчальному процесі* – для вдосконалення змісту таких навчальних дисциплін, як «Адміністративне право», «Правоохоронні органи України» тощо.

Апробація результатів дослідження. Основні положення й висновки дослідження доповідалися та обговорювалися на круглих столах, форумах, науково-практичних конференцій: «Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід та його актуальність для України» (м. Київ, 2016 р.) (Додаток Б).

Структура роботи. Робота складається із вступу, двох розділів, які об'єднують чотири підрозділи, висновків, списку використаної літератури ¹ та додатків. Загальний обсяг роботи, без урахування переліку літературних джерел та додатків становить 25 сторінок.

* Посилання в списку використаної літератури оформлені за ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

РОЗДІЛ 1.

ЗАГАЛЬНО-ПРАВОВІ ПОЛОЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ПЕРЕТИНУ ЛІНІЇ ЗІТКНЕННЯ НА СХОДІ УКРАЇНИ

1.1. Теоретико-правові положення адміністративно-правового механізму регулювання відносин у суспільстві

Для розкриття зазначеної тематики у першу чергу треба з'ясувати понятійний апарат. Так, вчений В. Гостев у своїй праці зазначає, що реалізація стратегічних конституційних принципів верховенства права та законності пов'язана з необхідністю забезпечення неухильного дотримання прав і свобод громадян, їх надійного захисту [4].

Важливим завданням галузі адміністративного права є регулювання порядку здійснення правовідносин у державі за допомогою адміністративних механізмів (управлінських, правових та ін. засобів). Іншими словами можна зазначити, що за допомогою норм адміністративного права можливо подолати негативні наслідки у державі, які виникають через суспільні явища. Наприклад, внутрішні або зовнішні конфлікти, які створюють негативні аспекти для життєдіяльності держави в цілому.

Відомий вчений, Р. Мельник у своїх працях також відзначає, що галузь адміністративного права у демократичній, соціальній та правовій державі зводиться до утвердження і забезпечення прав і свобод людини [11].

Вчені А. Купін, С. Алфьоров, С. Ващенко, М. Долгополова у посібнику «Адміністративне право. Загальна частина. Навчальний посібник» визначають норми адміністративного права, як межі належної, допустимої та рекомендованої поведінки людей, діяльності органів виконавчої влади, їх посадових осіб, а також підприємств, установ, організацій і трудових колективів у сфері виконавчої влади. Норми адміністративного права встановлюють правовий режим відносин суб'єктів

державного управління і місцевого самоврядування, порядок здійснення організаційно-управлінської діяльності, визначають права й обов'язки громадян у сфері виконавчої влади та гарантії їх реалізації [1]

Згідно ст. 3 Конституції України зазначено: «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави ...» [7].

Важливим критерієм утвердження прав і свобод людини і громадянина в державі є у першу чергу безпека та можливість жити без побоювань загрози життю та здоров'ю. Адміністративне право не стоїть осторонь в цьому значенні. Вчені визначають, що норми адміністративного права у сфері забезпечення правопорядку виражаються у двох основоположних цілях, а саме у охоронних (забезпечення законності) та соціально-моральних цілях (безпека, громадський порядок та ін.).

Тому відштовхуючись від визначення цілей та значення загального адміністративного права, ми можемо зазначити й певні інструменти, які регламентують та регулюють суспільні відносини у галузі адміністративного права, а саме правові механізми. Від регулювання відносин, які пов'язані з діяльністю держави та мають вплив на громадян залежить якість та повнота реалізації і утвердження прав і свобод та ефективне державне управління.

Так, термін «механізм» тлумачиться, як система чого-небудь: сукупність етапів та певних процесів [3].

Розглядаючи механізм з точки бачення адміністративного права, ми можемо прийти до наукової думки про цілісну систему, яка виражається за допомогою правових норм, задля впорядкування суспільних відносин. Вчений А. Крижановський у своїй праці «Правопорядок суверенної України: становлення та тенденції розвитку (загальнотеоретичне дослідження)» з приводу наведених термінології «механізм» зазначає, що поняття збігаються з «метод правового регулювання» [9].

Досліджуючи джерельну базу можемо відміти слушну наукову домку вченої А. Денисової про те, що один з проявів право дії на широке коло суспільних відносин, свідомість, поведінку за допомогою системи об'єктивних та суб'єктивних елементів, які в той час становлять механізм правового впливу та забезпечують його дієвість у суспільстві [6, с. 4]. Таким чином, адміністративний вплив здійснюється значною мірою через примус, а отже через адміністративно-правові норми, які визначають зміст та обсяг регулювання відносин. Така діяльність у галузі адміністративного права здійснюється уповноваженими органами держави, де у нашому контексті переважно правоохоронними органами України (Служби безпеки України, Національної поліції України, Збройними силами України, державними адміністраціями та спеціальними службами). Заходи, які здійснюються через реалізацію правових норм, слід розуміти не хаотичну систему, а чітку систему державно-владних прийомів та способів здійснення правового регулювання. Іншими словами адміністративно-правовим механізмом регулювання відносин. Вони мають на меті превентивні функції, тобто запобігання, виявлення, відвернення можливих негативних, а інколи суспільно-небезпечних проявів та наслідків, відновлення стану та інколи притягнення винних до юридичної відповідальності за порушення встановленого порядку.

Отже, з'ясувавши термінологічний зміст механізмів правового регулювання в аспекті адміністративного права, загальні положення адміністративного права, доцільно відразу перейти до аналізу запровадження такого адміністративно-правового механізму, який виник внаслідок збройної агресії Російської Федерації, а саме механізму перетину лінії зіткнення на сході України.

1.2. Історико-правові причини виникнення адміністративно-правового механізму перетину лінії зіткнення на сході України

Адміністративно-правовий механізм перетину лінії зіткнення на сході України має підґрунтя виникнення у зв'язку з агресією Росії та окупації певної території України.

Для розкриття тематики потрібно дослідити соціальну групу, яка підпадає під дію вищезазначеного адміністративного механізму, а саме внутрішньо-переміщені особи, які були змушені покинути свої домівки та втікати від впливу терористів та агресії Росії.

Як слушно наголошує вчений І. Беззуб про основну проблематику правового становища такого явища, як «внутрішньо переміщена особа» зазначає, що внаслідок окупації Криму Російською Федерацією і масових порушень прав людини на території автономії, злочинної діяльності сепаратистських та проросійських терористичних організацій у Донецькій та Луганській областях: вбивств, викрадень, катувань, мародерства, грабежів, збройних нападів на військові частини, державні та комунальні установи, а також на приватні помешкання, внаслідок проведення антитерористичної операції (АТО) українськими силовими структурами у відповідь на злочинні дії терористів і спричинення терористами бойових дій, виникла ситуація масової вимушеної міграції з даних територій [2].

Згідно п. 1 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» зазначено поняття «внутрішньо переміщена особа».

Внутрішньо переміщена особа – це громадянин України, іноземець або особа без громадянства, яка перебуває на території України на законних підставах та має право на постійне проживання в Україні, яку змусили залишити або покинути своє місце проживання у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру [13].

Початком виникнення такої соціальної групи можемо зазначити момент, коли у законодавчу площину було введено термін «Територія проведення антитерористичної операції», іншими словами АТО, запроваджений Законом України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» від 02 вересня 2014 року. Відповідно до норм якого: «...територія України, на якій розташовані населені

пункти, визначені у затвердженому Кабінетом Міністрів України переліку, де проводилася антитерористична операція, розпочата відповідно до Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України» від 14 квітня 2014 року № 405/2014 [17].

При аналізі зазначеного вище Закону можливо виокремити низьку тимчасових заходів, які встановлює держава для захисту прав і свобод громадян України. Зокрема закон регламентує: мораторій на нарахування пені та штрафів на основну суму заборгованості за кредитами та за послуги ЖКГ; мораторій на проведення перевірок у сфері господарської діяльності; звільнення від орендної плати за землі державної та комунальної власності, державне та комунальне майно; спеціальний порядок контролю та ін.

Відповідно до Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України» від 14 квітня 2014 року № 405/2014 [17] на лінії зіткнення діє спеціальний пропускний режим. Так, для в'їзду на тимчасово непідконтрольні Україні території потрібен спеціальний пропуск. В'їзд/виїзд здійснюється за умови надання документів, що посвідчують особу, виключно на контрольних пунктах в'їзду-виїзду (далі-КПВВ) і на підставі даних, унесених до електронного реєстру. Правила перетину лінії зіткнення регламентуються Тимчасовим порядком контролю за переміщенням осіб через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей, затверджений наказом Першого заступника керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України (керівника Антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей від 14.04.2017 № 222 – ог (із останніми змінами та доповненнями) [21].

18 січня 2018 року Верховна Рада України за поданням Президента України П. Порошенка прийняла Закон України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях». Фактично зазначений нормативно-правовий акт

переформатовав АТО на ООС. У Законі окрема увага приділяється запровадженню воєнного стану. У випадку введення воєнного стану координацію і контроль на окупованій території Донецької і Луганській областях областей здійснює Об'єднаний оперативний штаб ЗСУ під керівництвом Генштабу. Фактично новий Закон переклав повноваження керівництва військових операцій та інші організаційні функції з Служби безпеки України на Збройні сили України [14].

Відповідно до ч. 2 ст. 12 Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» порядок в'їзду осіб, переміщення товарів на тимчасово окуповані території у Донецькій та Луганській областях і виїзду осіб, переміщення товарів із таких територій визначаються Кабінетом Міністрів України [14].

На сьогоднішній час Кабінет Міністрів України не прийняв новий порядок перетину лінії зіткнення на сході України, а тому фактично діє Порядок СБУ.

Отже, провівши аналіз запровадження такого механізму, ми можемо прийти до наукової думки, що спеціальний порядок, який введений СБУ є вимушеним кроком для запобігання суспільно-негативних явищ збройної агресії на сході України. З огляду на це, ми прийшли до наукової думки, що такий Порядок має систему, яка виражається за допомогою адміністративних норм, задля впорядкування відносин у сфері переміщення осіб з тимчасово непідконтрольної частини України.

При аналізі Порядку, як спеціального адміністративно-правового акту СБУ, ми можемо виокремити певні превентивні функціональні завдання, а саме запобігання тероризму, виявлення осіб, які мали участь у незаконних збройних формувань, відвернення можливих негативних наслідків переміщення (розвідувальних операції терористів, диверсійних операцій та ін.), моніторинг осіб, які переслідуються у межах кримінального провадження.

Висновки до розділу 1.

Показано, що механізм з точки бачення адміністративного права є цілісними системами, які виражаються за допомогою правових норм, задля впорядкування суспільних відносин.

Адміністративно-правовий механізм має на меті превентивні функціональні завдання, а саме запобігання, виявлення, відвернення можливих негативних, а інколи суспільно-небезпечних проявів та наслідків, відновлення стану та інколи притягнення винних до юридичної відповідальності за порушення встановленого порядку.

Так, ми аналізуючи історичні та правові аспекти запровадження адміністративно-правового механізму перетину лінії зіткнення на сході України прийшли до висновків, що зазначений механізм було створений у першу чергу для нормалізації та моніторингу внутрішніх міграційних процесів, які виникли внаслідок збройного конфлікту з проросійськими терористичними організаціями. Також аналізуючи Порядок СБУ можливо виокремити історичні етапи запровадження: 1. початок збройного конфлікту та початок нормотворчого процесу запровадження спеціальних законів, які регламентували відносини на території, які охоплені збройним конфліктом. 2. запровадження спеціального Порядку СБУ щодо перетину лінії зіткнення на сході України. 3. переформатування АТО в ООС та тимчасова дія Порядку СБУ до прийняття КМУ постанови, яка врегулювало питання перетину вже на територіях, де триває ООС.

РОЗДІЛ 2.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ПЕРЕТИНУ ЛІНІЇ ЗІТКНЕННЯ НА СХОДІ УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ЗАХИСТУ ДИТИНСТВА ВІД ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ: ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ ЗАПОБІГАННЯ

2.1.Проблематика адміністративно-правового механізму перетину лінії зіткнення на сході України через призму захисту дитинства від торгівлі людьми

Відповідно до положень чинної Конституції України визначено людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (ст. 3) [7].

Забезпечення державної безпеки, захист державного кордону України, прав і свобод людини та громадянина покладаються та на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначаються законом.

Відповідно до Стратегії Ради Європи з прав дитини на 2016-2021 роки визначено, що діти, піддаються високому ризику торгівлі людьми і експлуатації [20]. Права дитини в Україні закріплено на конституційному рівні.

Основний Закон України, зокрема, проголошує рівність прав дітей (статті 24, 52), охорону дитинства (ст. 51), заборону насильства над дитиною та її експлуатацію (ст. 52), право на життя (ст. 27), захист та допомогу держави дитині, позбавленій сімейного оточення (ст. 52), право на освіту (ст. 53) [7].

Тобто, ми можемо прийти до висновків, що права і свободи дітей закріплені на конституційно-правову рівні. Зокрема, доцільно в контексті захисту прав і свобод

дітей відмітити також в статтю 2 Закону України «Про охорону дитинства» де вказано, що «Законодавство Про охорону дитинства» ґрунтується на Конституції України, Конвенції ООН про права дитини, міжнародних договорах, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, і складається з цього Закону, а з також інших нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини у цій сфері [16]. Ключовим завданням законодавства «Про охорону дитинства» [15] є розширення соціально-правових гарантій прав дітей, забезпечення фізичного, інтелектуального, культурного розвитку молодого покоління, стимулювання створення соціально-економічних і правових інститутів, спрямованих на захист прав та законних інтересів дитини в Україні. Тут доречно підкреслити, що саме Закон України «Про охорону дитинства» визначає цей напрямок діяльності держави як стратегічний, загальнонаціональний, а головною метою його є забезпечення реалізації прав дитини на життя, охорону здоров'я, освіти, соціальний захист та всебічний розвиток [4, с. 176].

У 1991 році Україна, приєднавшись до Конвенції ООН «Про права дитини», у системі забезпечення добробуту і виживання людства, визначила, що пріоритетність інтересів дітей та значимість молодого покоління є першочерговими у діяльності і спрямованості держави. Виконання умов Конвенції про права дитини, щодо створення сприятливих умов для розвитку дітей, потребує цілеспрямованих дій держави та суспільства. В той час, ми відмічаємо, що збройний конфлікт на сході України частково призвів до зниження рівня життя переважної більшості українського населення, особливо громадян із тимчасово окупованої частини України. Через економічну та соціальну кризу на сході України відбуваються протиправні, а інколи злочинні діяння, які мають здебільшого підґрунтя зовнішнього (агресії Російської Федерації) та внутрішнього фактуру (злидні, економічне лихо, неконтрольовані міграційні процеси, не контролювані демографічні зміни та ін.).

Треба відзначити, що на сході України утворилися тимчасово непідконтрольні українській владі території, переважно це території Донецької та Луганської областей. Тобто, не контролюваність територій та діяльність терористів на сході

України мають загрозливий характер для захисту прав і свобод людини і громадянина, особливо в аспекті незахищеності такої категорії, як діти.

Згідно ст. 2 Закону України «Про Службу безпеки України» визначено, що на СБУ покладається у межах визначеної законодавством компетенції захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб, а також забезпечення охорони державної таємниці [18].

Тому відповідно до цього, наказом першого заступника керівника АТЦ при СБУ від 14.04.2017 року №222ог «Про затвердження тимчасового порядку контролю за переміщенням осіб через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей» було затверджено адміністративно-правовий порядок переміщення через лінію зіткнення, тобто було створено системний механізм, який регламентує відносини перетину лінії [21].

Відповідно до ст. 12 Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» визначено: «...В'їзд осіб, переміщення товарів та тимчасово окуповані території у Донецькій та Луганській областях і виїзд осіб, переміщення товарів з таких територій здійснюється через контрольні пункти в'їзду-виїзду. Порядок в'їзду осіб, переміщення товарів на тимчасово окуповані території у Донецькій та Луганській областях і виїзд осіб, переміщення товарів із таких територій визначається Кабінетом Міністрів України...» [14].

Відповідно до сьогоднішнього такого акту відсутній та пропозиції видання такого акту перебуває на опрацюванні Кабінету Міністрів України.

З урахуванням вищевикладеного та Закону України «Про Службу безпеки України», пропуск осіб, транспортних засобів і вантажів здійснюється через контрольні пункти в'їзду – виїзду у відповідності до наказу першого заступника керівника АТЦ при СБУ від 14.04.2017 №222-ог на підставі наказу Командувача об'єднання сил від 24.04.2018 №21 «Про тимчасову дію нормативно-правових актів

з забезпечення проведення антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей у ході здійснення заходів із забезпеченням національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях» згідно якого, до моменту прийняття Кабінетом Міністрів України рішень щодо застосування Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» застосовується нормативно-правові акти (накази Міністерства Оборони України, Генерального Штабу Збройних Сил України, акти центральних органів виконавчої влади, накази першого заступника керівника АТЦ при СБУ та інші) видані у виконання актів Президента України та Кабінету Міністрів України спрямованих на забезпечення проведення антитерористичної операції у Донецькій та Луганській областях за, що вони не суперечить чинному законодавству України. Наказ Командувача об'єднаних сил від 24.04.2018 року №21 набрав чинності з дня прийняття Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України рішення про початок заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях.

Тому відповідно до Тимчасового порядку здійснення контролю за переміщенням осіб, транспортних засобів і вантажів вздовж лінії зіткнення у межах Донецької та Луганської областей, в'їзд на неконтрольовану територію та виїзд з неї громадян України та іноземців (осіб без громадянства) здійснюється за умови пред'явлення паспортних документів, що посвідчують особу, та дозволу.

Варто зазначити, що пункт 5 «Здійснення контролю при в'їзді на тимчасово неконтрольовану територію та виїзді з неї» визначено чіткий порядок та контроль за переміщенням осіб з тимчасово неконтрольованої території Донецької та Луганської областей.

Підпунктом 5.1.2. визначено, що виїзд з тимчасово неконтрольованої території громадян України здійснюється:

- які народились у 1998 році і пізніше та не змогли оформити паспорт громадянина України (внаслідок проживання у населених пунктах, на території яких

органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження), здійснюється за умови пред'явлення свідоцтва про народження/копії свідоцтва про народження або будь-якого іншого документа, який дає можливість ідентифікувати таких осіб, особи (осіб), у супроводі якої (яких) громадяни України, які не досягли 16-річного віку, виїжджають з тимчасово неконтрольованої території, та дозволом фізичної особи;

- які не досягли 16-річного віку, здійснюється за умови пред'явлення свідоцтва про народження (паспорта), а також будь-якого документа, визначеного статтею 5 Закону України «Про громадянство України» або статтею 2 Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» особи (осіб), у супроводі якої (яких) громадяни України, які не досягли 16-річного віку виїжджають з тимчасово неконтрольованої території, та дозволом фізичної особи;

- дитина, яка народилась після початку проведення АТО, та внаслідок проживання у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, їй не було оформлено свідоцтво про народження, здійснюється за умови пред'явлення будь-якого документа, визначеного статтею 5 Закону України «Про громадянство України» або статтею 2 Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» особи (осіб), у супроводі якої (яких) дитина виїжджає з тимчасово неконтрольованої території, та дозволом фізичної особи [21].

З огляду на викладене постають можливості для розвитку торгівлі дітьми, які народилися на тимчасово непідконтрольній території України, без відповідних правовстановлюючих документів.

Адже, зловмисники можуть дитину фактично викрасти на тимчасово непідконтрольній території України у батьків, а потім вивести у супроводі через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей для подальшого продажу або використання в інших злочинних умислах.

Така проблема виникає тому, що особи або навіть батьки, які перетинають лінію зіткнення не завжди реєструють правовстановлюючий факт народження дитини на тимчасово непідконтрольній території України, а тому державні органи не мають

можливості ефективно відстежувати подальшу долю таких дітей та надати їм відповідного захисту.

Тому постає питання реєстрації осіб, котрі перетинають лінію зіткнення з дітьми, які народжені на тимчасово непідконтрольній території України для відстеження долі дитини та подальшої реєстрації дитини відповідно до законодавства України.

Отже, ми дійшли дослідницьких висновків, що в механізмі перетину лінії зіткнення на сході України є певна проблематика, яка може спонукати зловмисників до скоєння суспільно-небезпечних діянь, а саме навмисне викладення дитини для подальшого продажу, вбивства дитини заради корисливих мотивів, незаконна трансплантація органів або тканин людини, незаконне усиновлення, примушування до праці або жебракування або інших діянь, які визначенні КК України. Тому нами було встановлено, що Порядок має прогалини і доцільно в подальшому не просто доповнити певними адміністративно-правовими нормами, а створити також механізм взаємодії різних правоохоронних органів та органів державної влади для запобігання і протидії суспільно-небезпечним проявам.

2.2. Перспектива вирішення проблематики адміністративно-правового механізму перетину лінії зіткнення на сході України через призму захисту дитинства від торгівлі людьми

Вирішення проблематики перетину лінії зіткнення громадянами України через призму охорони дитинства у першу чергу треба визначити основні загальні умови існування такого кримінально караного діяння, як торгівля людьми (ст.149 КК України).

З аналізу ст. 149 КК України, ми можемо виділити такі злочинні діяння торгівлі людьми (об'єктивну сторону складу злочину), як: 1. торгівля людьми; 2. вербування, переховування, передача, одержання людини, торгівля з метою експлуатації.

Зазначені діяння виражається переважно активними діями та прямим умислом злочинця [10].

Визначено, що торгівля людьми, як вид певного злочину, крім соціально-економічних, політичних або військових процесів сприяє також недосконале законодавство, яке надає підґрунтя для розвитку злочинної діяльності.

Такої думки й вчений В. Турок, який у своїй праці зазначив, що історичний аналіз дає підстави виділити основні чотири фактори існування торгівлі людьми, які завжди, у всі часи сприяли виникненню торгівлю людьми – це економічні умови, ідеологічна позиція, державна політика, організаційні зміни у міжнародній політики [22, с.29

Доречною в даному контексті праця «Human Trafficking Around The World» С. Хепбурн та Р. Саймон у якій висвітлюється аспекти торгівлі людьми в розрізі тих країн, для яких вони є характернішими. Так, наукові дослідження показують, що внутрішня міграція та збільшення переселенців з одної території країни в іншу утворюють групу ризику жертв торгівлі людьми [23]

Слід зазначити, що Національна стратегія у сфері прав людини, яка була затверджена Указом Президента України від 25 серпня 2018 року № 501/2015 визначає очікування, що державні заходи у сфері протидії порушенням прав і свобод людини на сході України повинні забезпечується ефективними заходами запобігання та розслідування злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми, в тому числі вчинених на тимчасово окупованій території України та у районі проведення антитерористичної операції у Донецькій і Луганській областях [12]. А тому, всі держані заходи повинні бути направленні на запобігання порушенням прав людини та ефективні дії щодо розслідування таких порушень .

Тому з огляду на внутрішню та зовнішню ситуацію, яка склалася в умовах збройного конфлікту в Україні, ми можемо припускати, що зазначені чотири фактори та недосконалість правових механізмів врегулювання відносин на сході України дають підстави та умови для розвитку торгівлі людьми, а в нашому контексті наукової роботи торгівлі дітьми.

Виходячи з аналізу вищевикладеного Подяку СБУ, де визначено, що громадянин може перетнути лінію зіткнення з дитиною без відповідних документів або з

підробленими на тимчасово окупованій території України складається ситуація не контрольованості міграційних процесів в аспекти перетину лінії зіткнення дітей.

Крім того, доцільно вказати про відсутність налагоджених механізмів з різними органами та посадовими особами щодо контролю та відстеження долі дитини після перетину лінії зіткнення, які б могли запобігали торгівлі людьми і забезпечували конституційні положення прав і свобод дітей. Тобто, сьогодні держава не може відслідковувати долю дитини, забезпечити її всіма необхідними умовами для розвитку, зберегти від протиправних і суспільно-небезпечних діянь.

Крім того, статистика внутрішніх міграційних процесів в Україні не визначає детально кількість дітей, які перетнули лінію зіткнення на сході України, а тому ми можемо припускати, що існує торгівля людьми на сході України (див. додаток В).

Доцільно при проведенні впорядкування зазначених відносин вести статистичний облік перетину лінії зіткнення на сході України осіб з дітьми та самих дітей.

Таким чином, ми керуючись цим, вважаємо за потрібне надати пропозицію щодо створення нормативного акту Кабінету Міністрів України про перетин лінії зіткнення в зоні збройного конфлікту. Так, враховуючи нормативно-правову базу АТЦ при СБУ доцільно в новому акті Кабінету Міністрів України про перетин лінії зіткнення передбачити правовий механізм запобігання торгівлі дітьми на тимчасово окупованій частині Донецької та Луганської областей: *«... дитина, яка народилась після початку проведення АТО та Операції об'єднаних сил, та внаслідок проживання у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, їй не було оформлено свідоцтво про народження, здійснюється за умови пред'явлення будь-якого документа, визначеного статтею 5 Закону України «Про громадянство України» або статтею 2 Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» особи (осіб), у супроводі якої (яких) дитина виїжджає з тимчасово окупованої території, та дозволом фізичної особи, підлягають обов'язковій реєстрації*

уповноваженими органами² для подальшої передачі даних органам державної влади і органам Національної поліції України ... ».

Такий крок буде першим кроком для створення оновленого адміністративно-правового механізму перетину лінії зіткнення, але в площині захисту прав і свобод дітей.

Крім того, існує перспектива з огляду на наші пропозиції створити єдиний правовий механізм, який врегулював співпрацю всіх органів влади та правоохоронних органів України, Збройних сил України для взаємної співпраці у забезпеченні прав і свобод дітей, які перетинають лінію зіткнення на сході України.

Висновки до розділу 2.

Аналізуючи вищевикладений матеріал дослідження, ми можемо на науковому рівні відзначити те, що в механізмі перетину лінії зіткнення на сході України є певна проблематика, яка може спонукати зловмисників до скоєння суспільно-небезпечних діянь, а саме навмисне викладення дитини для подальшого продажу, вбивства дитини заради корисливих мотивів, незаконна трансплантація органів або тканин людини, незаконне усиновлення, примушування до праці або жебракування або інших діянь, які визначенні КК України. Тому нами було встановлено, що Порядок має прогалини і доцільно в подальшому не просто доповнити певними адміністративно-правовими нормами, а створити також механізм взаємодії різних правоохоронних органів та органів державної влади для запобігання і протидії суспільно-небезпечним проявам.

Сьогодні держава не може відслідковувати долю дитини, забезпечити її всіма необхідними умовами для розвитку, зберегти від протиправних і суспільно-небезпечних діянь. А тому, ми вважаємо, що під час розробки КМУ нового порядку перетину лінії зіткнення доцільно врахувати наукові дослідження та створити механізм, який міг відслідковувати долю дитини після перетину лінії зіткнення на сході України.

² В даному випадку треба розуміти органи, які здійснюють пропускний контроль через лінію зіткнення

ВИСНОВКИ

Синтезуючи результати здійснених дослідницьких пошуків, ми дійшли загального висновку, що робота містить теоретичне узагальнення та нове практичне вирішення наукового завдання, яке відображає новий рівень знання про адміністративно-правових механізм перетину лінії зіткнення в аспекті охорони дитинства від торгівлі людьми.

В більш конкретизованому вигляді:

1. Показано, що механізм з точки бачення адміністративного права є цілісними системами, які виражаються за допомогою правових норм, задля впорядкування суспільних відносин.

Адміністративно-правовий механізм має на меті превентивні функціональні завдання, а саме запобігання, виявлення, відвернення можливих негативних, а інколи суспільно-небезпечних проявів та наслідків, відновлення стану та інколи притягнення винних до юридичної відповідальності за порушення встановленого порядку.

Так, ми аналізуючи історичні та правові аспекти запровадження адміністративно-правового механізму перетину лінії зіткнення на сході України прийшли до висновків, що зазначений механізм було створений у першу чергу для нормалізації та моніторингу внутрішніх міграційних процесів, які виникли внаслідок збройного конфлікту з проросійськими терористичними організаціями.

2. Аналізуючи історичні та правові передумови встановлення спеціального адміністративного порядку перетину лінії зіткнення на сході України, ми можемо виокремити певні етапи запровадження такого механізму: 1. початок збройного конфлікту та початок нормотворчого процесу запровадження спеціальних законів, які регламентували відносини на території, які охопленні збройним конфліктом. 2. запровадження спеціального Порядку СБУ щодо перетину лінії зіткнення на сході України. 3. переформатування АТО в ООС та тимчасова дія Порядку СБУ до прийняття КМУ постанови, яка врегулювала б питання перетину вже на територіях, де триває ООС.

3. Визначено, що торгівля людьми, як вид певного злочину, крім соціально-економічних, політичних або військових процесів сприяє також недосконале законодавство, яке надає підґрунтя для розвитку злочинної діяльності.

4. Показано, що статистика свідчить про масовість статусу ВПО на території України та перетину лінії зіткнення в районі проведення АТО та ООС. Крім того, зазначено, що на разі відсутня статистична інформація про перетин лінії дітей, а отже на сьогоднішній час неможливо максимально достовірно встановити кількість дітей, які перетнули лінію зіткнення на сході України.

5 Показано, що в механізмі перетину лінії зіткнення на сході України є певна проблематика, яка може спонукати зловмисників до скоєння суспільно-небезпечних діянь, а саме навмисне викладення дитини для подальшого продажу, вбивства дитини заради корисливих мотивів, незаконна трансплантація органів або тканин людини, незаконне усиновлення, примушування до праці або жебракування або інших діянь, які визначенні КК України. Тому нами було визначено, що Порядок має прогалини і доцільно в подальшому не просто доповнити певними адміністративно-правовими нормами, а створити також механізм взаємодії різних правоохоронних органів та органів державної влади для запобігання і протидії суспільно-небезпечним проявам.

Сьогодні держава не може відслідковувати долю дитини, забезпечити її всіма необхідними умовами для розвитку, зберегти від протиправних і суспільно-небезпечних діянь. А тому, ми вважаємо, що під час розробки КМУ нового порядку перетину лінії зіткнення доцільно врахувати наукові дослідження та створити механізм, який міг відслідковувати долю дитини після перетину лінії зіткнення на сході України.

З огляду на очевидну проблематику доцільно було б, запровадити у в новому акті Кабінету Міністрів України про перетин лінії зіткнення передбачити такий правовий механізм запобігання торгівлі дітьми на тимчасово окупованій частині Донецької та Луганської областей: *«... дитина, яка народилась після початку проведення АТО та Операції об'єднаних сил, та внаслідок проживання у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, їй не було оформлено свідоцтво про народження,*

здійснюється за умови пред'явлення будь-якого документа, визначеного статтею 5 Закону України «Про громадянство України» або статтею 2 Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» особи (осіб), у супроводі якої (яких) дитина виїжджає з тимчасово окупованої території, та дозволом фізичної особи, підлягають обов'язковій реєстрації уповноваженими органами для подальшої передачі даних органам державної влади і органам Національної поліції України ... ».

АНОТАЦІЯ

наукової роботи під шифром «Адміністративно-правовий механізм»

Актуальність теми зумовлена практичною потребою у поглибленому вивченні проблеми адміністративно-правового механізму перетину лінії зіткнення на сході України через призму охорони дитинства від торгівлі людьми.

Мета роботи полягає в узагальненні адміністративно-правового механізму перетину лінії зіткнення на сході України та визначенні проблем та перспектив розвитку цього механізму в Україні.

Завдання роботи:

- визначити історико-правові основи механізму перетину лінії зіткнення на сході України в системі запровадження тимчасових заходів для врегулювання відносин, які виникли через збройний конфлікт на сході України;
- дослідити механізм перетину лінії зіткнення на сході України; встановити проблематику та прогалини механізму перетину лінії зіткнення на сході України, які можливо використати злочинним колам для розвитку торгівлі дітей;
- визначити перспективу подолання проблематики механізму перетину лінії зіткнення на сході України.

Методи дослідження. Розв'язання поставлених завдань здійснено за допомогою загальнофілософських (діалектики та формальної логіки), загальнонаукових (системного та структурного) та спеціальних (формально-догматичного, історико-правового та порівняльно-правового) методів дослідження, які були спрямовані на досягнення мети дослідження.

Загальна характеристика роботи. Робота складається із вступу, двох розділів які об'єднують чотири підрозділи, висновків, анотації, списку використаної літератури та додатків. Загальний обсяг роботи (без урахування переліку літературних джерел та додатків) становить 25 сторінок

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алфьоров С. М., Ващенко С. В., Долгополова М. М., Купін А. П. Адміністративне право. Загальна частина. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 216 с.
2. Беззуб І. Урегулювання правового становища внутрішньо переміщених осіб на території України. URL: http://www.nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=483:derzhavne-regulyuvannya&catid=8&Itemid=350 (дата звернення: 05.09.2018).
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В. Бусел. К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.
4. Гостєв В. Поняття та використання і адміністративно-правових режимів і в сучасних умовах. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Vlduvs_2010_1_26.pdf (дата звернення: 05.09.2018).
5. Горбунова О.Г. Запобігання торгівлі людьми: навчальний посібник. НАВС . 2001. 176 с.
6. Денисова А. М. Правовий вплив: природа та функціональне призначення. *Вісник Львівського університету*. 2012. № 55. С. 3–10.
7. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР зі змінами від 30 вересня 2016 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 20.09.2017)
8. Концепція боротьби з тероризмом: Указ Президента України від 25 квітня 2013 року №230/2013. URL <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/230/2013> (дата звернення: 05.09.2018).
9. Крижановський А. Правопорядок суверенної України: становлення та тенденції розвитку (загальнотеоретичне дослідження) : дис. ... докт. юрид. наук : спец. 12.00.01 / А. Крижановський. 2009. 469 с

10. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квітня 2001 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 05.09.2018).

11. Мельник Р. Новели сучасної концепції українського адміністративного права. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8742/Melnyk%20RS%20LP2017-5.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 05.09.2018).

12. Національна стратегія у сфері прав людини: Указ Президента України від 25 серпня 2018 року № 501/2015. URL <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/501/2015> (дата звернення: 05.09.2018).

13. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20 жовтня 2014 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18> (дата звернення: 05.09.2018).

14. Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях: Закон України від 18 січня 2018 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2268-19> (дата звернення: 05.09.2018).

15. Про охорону дитинства: Закон України від 26 квітня 2001 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14> (дата звернення: 05.09.2018).

16. Про права дитини: Конвенція ООН. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021/ed19891120 від 20 листопада 1989 року (дата звернення: 05.09.2018).

17. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України»: Указ Президента України від 14 квітня 2014 року № 405/2014. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/405/2014> (дата звернення: 05.09.2018).

18. Про Службу безпеки України: Закон України від 23 березня 1992 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12> (дата звернення: 05.09.2018).

19. Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції: Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1669-18> (дата звернення: 05.09.2018).

20. Стратегія Ради Європи з прав дитини на 2016-2021. URL https://la-strada.org.ua/ucp_mod_news_list_show_597.html (дата звернення: 05.09.2018).

21. Тимчасовий порядок контролю за переміщенням осіб через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей: Наказ Першого заступника керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України (керівника Антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей) від 14 квітня 2014 року № 222 – ог. URL: <https://ssu.gov.ua/ua/pages/32> (дата звернення: 05.09.2018).

22. Турок В. Механізми протидії торгівлі людьми: Монографія. Ужгород. Гражда. 2017. 200 с.

23. Taiwan. Council of Labor Affair. Human Trafficking. – Mode of access. URL: <https://thediplomat.com/2018/08/taiwans-fight-against-human-trafficking>. (дата звернення: 05.09.2018).

Додаток А

**Пропозиції щодо створення адміністративно-правового механізму перетину лінії
зіткнення на сході України**

Чинна редакція Порядку перетину лінії зіткнення на сході України	Пропоновані зміни до Порядку перетину лінії зіткнення на сході України (внесення пропозиції до нового акту КМУ щодо перетину лінії зіткнення на сході України)
«...дитина, яка народилась після початку проведення АТО, та внаслідок проживання у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, їй не було оформлено свідоцтво про народження, здійснюється за умови пред'явлення будь-якого документа, визначеного статтею 5 Закону України «Про громадянство України» або статтею 2 Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» особи (осіб), у супроводі якої (яких) дитина виїжджає з тимчасово неконтрольованої території, та дозволом фізичної особи...»	«... дитина, яка народилась після початку проведення АТО та Операції об'єднаних сил, та внаслідок проживання у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, їй не було оформлено свідоцтво про народження, здійснюється за умови пред'явлення будь-якого документа, визначеного статтею 5 Закону України «Про громадянство України» або статтею 2 Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» особи (осіб), у супроводі якої (яких) дитина виїжджає з тимчасово окупованої території, та дозволом фізичної особи, <i>підлягають обов'язковій реєстрації уповноваженими органам для подальшої передачі даних органам державної влади та органам Національної поліції України ...</i>

Продовження додатку А

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

**Штаб
Антитерористичного центру
при Службі безпеки України**

вул. Московська, 5/2, м. Київ, 01010
Тел./факс (044) 288-90-29; тел. 503-05-21
E-mail: ato@ssu.gov.ua
Web: <http://www.ssu.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 30003331

24.12.2017 № 33/7/5-2457

На № _____ від _____

Прим. № 2

Штабом АТЦ за дорученням керівництва СБ України розглянуто Ваше звернення (пропозиція) щодо доповнення до підпункту 5.1.2 Тимчасового порядку контролю за переміщенням осіб через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей, затвердженого наказом першого заступника керівника АТЦ при СБ України (керівника АТО на території Донецької та Луганської областей) від 14 квітня 2017 року № 222-ог.

Повідомляємо, що відповідно до статей 12, 14 Закону України "Про боротьбу з тероризмом" Ваші пропозиції, спрямовані до оперативного штабу з управління АТО на території Донецької та Луганської областей.

Заступник начальника Штабу

Р. Федоров

Антитерористичний центр
при Службі безпеки України

Штаб
Антитерористичної операції
на території Донецької та
Луганської областей
№ 16135 ато
від 29 грудня 2017 року

У штабі Антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей, в межах компетенції, опрацьовано Ваше звернення стосовно пропозицій по внесенню змін в п. 5.1.2 наказу заступника керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України (керівника Антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей) від 14.04.2017 № 222ог

За результатами опрацювання інформую, що пропозицію щодо удосконалення Тимчасового порядку контролю за переміщенням осіб через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей прийняти доцільно.

Додаток на __ арк.

Начальник штабу – перший заступник керівника Антитерористичної операції
на території Донецької та Луганської областей
генерал-майор

А.Т.КОВАЛЬЧУК

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності

01000, м. Київ, вул. М. Грушевського, 2, тел. 244 34 04

№ 04-18/11-1195 (177449)

22. серпня 2018 р.

Голові Комітету Верховної Ради
України з питань національної
безпеки і оборони
Пашинському С.В.

Шановний Сергію Володимировичу!

Керуючись статтями 4, 13, 14 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» та беручи до уваги Постанову Верховної Ради України від 04.12.2014 № 22-VIII «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання», направляємо до очолюваного Вами Комітету звернення з пропозиціями щодо удосконалення порядку контролю за переміщенням осіб через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей, а також створення нового нормативного акту про перетин лінії розмежування, передбачивши правовий механізм запобігання торгівлі дітьми на тимчасово окупованій території, для розгляду по суті та реагування відповідно до вимог законодавства.

Про результати перевірки та прийняте рішення просимо у встановлений законом термін повідомити ---

Додаток: на 4 аркушах першому адресату.

З повагою
Голова Комітету

 А. Кожем'якін

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ
УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВА ЧАСТИНА
А0135

Код 1400-438

«05» 09 2018
№ 313/11/5753

4168, Київ 163, Понеділок

Ваш лист від 14.08.2018 до Кабінету Міністрів України відповідно до вимог Закону України "Про звернення громадян" надіслано Секретаріатом Кабінету Міністрів України за вих. від 22.08.2018 № 41-Б-017505/08 до Міністерства оборони України.

За дорученням Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України Вашому лист опрацьовано командуванням військової частини А0135.

За результатами опрацювання повідомляємо, що відповідно до вимог Закону України "Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях" діяльність збройних формувань Російської Федерації та окупаційної адміністрації Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що суперечить нормам міжнародного права, є незаконною, а будь-який виданий у зв'язку з такою діяльністю акт є недійсним і не створює жодних правових наслідків, крім документів, що підтверджують факт народження або смерті особи на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, які додаються відповідно до заяви про державну реєстрацію народження особи та заяви про державну реєстрацію смерті особи.

Враховуючи зазначене вище пропозиція стосовно посилення пропускнуго режиму, під час перетину лінії розмежування в межах Донецької та Луганської областей є слушною та буде враховано в проекті постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку в'їзду осіб, переміщення товарів на тимчасово окуповані території у Донецькій та Луганській областях і виїзду осіб, переміщення товарів із таких територій".

З повагою

Тимчасово виконуючий обов'язки першого заступника
командира військової частини А0135

О.ЗАГОРОДНІЙ

У військовій частині А0135 за дорученням Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України на виконання доручення Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економічного розвитку і торгівлі України до листа Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони від 19.11.2018 № 04-24/09-761 (241738) спільно із визначеними співвиконавцями розглянуто Ваше звернення щодо необхідності удосконалення нормативного регулювання процедури виїзду осіб, які не досягли 16 років, із тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та повідомляється про таке.

Відповідно до вимог статті 12 Закону України "Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях" Міністерством оборони України розроблено проєкт постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження порядку в'їзду осіб, переміщення товарів на тимчасово окуповані території у Донецькій та Луганській областях і виїзду осіб, переміщення товарів із таких територій" (далі – проєкт постанови).

Проєктом постанови передбачається врегулювати порядок в'їзду осіб, переміщення товарів на тимчасово окуповані території у Донецькій та Луганській областях і виїзд осіб, переміщення товарів із таких територій через контрольні пункти в'їзду-виїзду шляхом організації функціонування відповідної дозвільної системи переміщення, запровадження та визначення поняття та порядку здійснення процедур і заходів спеціального контролю, визначення особливостей переміщення гуманітарних вантажів тощо.

Серед іншого, проєктом постанови передбачено нормативне регулювання процедури переміщення осіб, які не досягли 16 років, через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей.

Довідково. Відповідно до пункту 6 проєкту постанови в'їзд на тимчасово окуповані території та виїзд з таких територій дітей, які не досягли 16 років, здійснюється з дотриманням вимог, передбачених для таких осіб пунктами 3-6 Правил перетинання державного кордону громадянами України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 1995 р. № 57.

Виїзд із тимчасово окупованої території осіб, що народилися після початку проведення антитерористичної операції, яким внаслідок

постійного проживання на тимчасово окупованих територіях не було оформлено свідоцтва про народження за формою, встановленою постановою Кабінету Міністрів України від 10 листопада 2010 р. № 1025 "Про затвердження зразків актових записів цивільного стану, описів та зразків бланків свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану", здійснюється в супроводі законних представників на підставі документа, що підтверджує факт народження на тимчасово окупованих територіях, виданого окупаційною адміністрацією Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, а також установами, організаціями і закладами, що функціонують на зазначених територіях, який додається до заяви про державну реєстрацію народження особи, та дозволу фізичній особі, яка її супроводжує.

На думку заінтересованих органів державної влади, які залучались до опрацювання, викладені у Вашому зверненні пропозиції щодо необхідності запровадження процедури реєстрації осіб, які не досягли 16 років та яким внаслідок народження на тимчасово окупованій території України не було оформлено свідоцтво про народження, на контрольних пунктах в'їзду-виїзду під час їх переміщення з тимчасово окупованої території у Донецькій та Луганській областях, а також передачі даних щодо таких осіб органам опіки і піклування та поліції, є слушними.

Впровадження запропонованих у Вашому зверненні заходів сприятиме виконанню державою взятих на себе зобов'язань за Конвенцією про права дитини, ратифікованою постановою Верховної Ради України від 27 лютого 1991 року № 789-XII, в частині вжиття всіх необхідних заходів щодо відвернення викрадень дітей, торгівлі дітьми чи їх контрабанди в будь-яких цілях і в будь-якій формі.

Разом з цим, враховуючи, що 08 грудня 2018 року проект постанови в установленому порядку подано на розгляд Кабінету Міністрів України (вих. Міністерства оборони України № 220/7228), викладені у Вашому зверненні пропозиції будуть опрацьовані після прийняття відповідного акту Кабінету Міністрів України.

Командир військової частини А0135

О.СИРСЬКИЙ

Додаток Б**Апробування певних аспектів роботи на науковій міжнародно-практичній конференції****УКРАЇНА****ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ**

вул. Мельникова, 81-б, м. Київ, 04050

тел.: (044) 206-00-51, факс 206-00-52, e-mail: napu@ap.gov.ua

01.11.2016 № 11/2/1854
на № _____ від _____

У Національній академії прокуратури України 30 вересня 2016 року відбулась Міжнародна науково-практична конференція „Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід і його актуальність для України”.

За результатами роботи конференції підготовлено збірник матеріалів, який надсилаємо Вам для ознайомлення.

Додаток: збірник, 1 прим.

З повагою

Проректор

Г. Попов

Додаток В

Статистична інформація про кількість ВПО на території України

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ЛКЦВ м. Києва МФО 930100

21.01.2019 № 2/0/108-19

На № _____ від _____

Управління з питань соціального захисту постраждалих внаслідок надзвичайних ситуацій Міністерства соціальної політики розглянуло Ваш запит від 17.01.2019 та в межах компетенції повідомляє.

За оперативною інформацією структурних підрозділів з питань соціального захисту населення обласних, Київської міської державних адміністрацій, відповідно до Порядку оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 509 „Про облік внутрішньо переміщених осіб,” обліковано таку кількість внутрішньо переміщених осіб:

станом на 31.12.2014 – 838 314 осіб;
станом на 05.01.2015 – 842 439 осіб;
станом на 14.01.2016 – 1 684 815 осіб;
станом на 05.01.2017 – 1 653 284 осіб;
станом на 04.01.2018 – 1 492 100 осіб;
станом на 10.01.2019 – 1 512 303 осіб.

Водночас зазначаємо, що з питань надання інформації стосовно кількості внутрішньо переміщених осіб та дітей, які перетнули лінію розмежування на Сході України, Ваше звернення відповідно до частини третьої статті 22 Закону України „Про доступ до публічної інформації” направлено до Адміністрації Державної прикордонної служби України (далі – Адміністрація Держприкордонслужби).

Про результати розгляду Вас буде повідомлено Адміністрацією Держприкордонслужби.

З повагою

Заступник начальника Управління -
начальник відділу організації соціального
захисту внутрішньо переміщених осіб

О. Кулик

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

30.01.2019 № 816/100-19

На № _____ від _____

Бабак М. А.

maximbabak6@gmail.com

Шановний Максиме Андрійовичу!

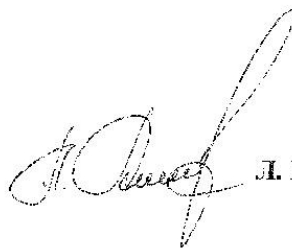
Управління з питань соціального захисту постраждалих внаслідок надзвичайних ситуацій Міністерства соціальної політики розглянуло Ваш запит на отримання публічної інформації від 25 січня 2019 року щодо кількості дітей, яких взято на облік внутрішньо переміщених осіб, та повідомляє.

Відповідно до Порядку оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 509 „Про облік внутрішньо переміщених осіб”, обліковано таку кількість дітей з числа внутрішньо переміщених осіб:

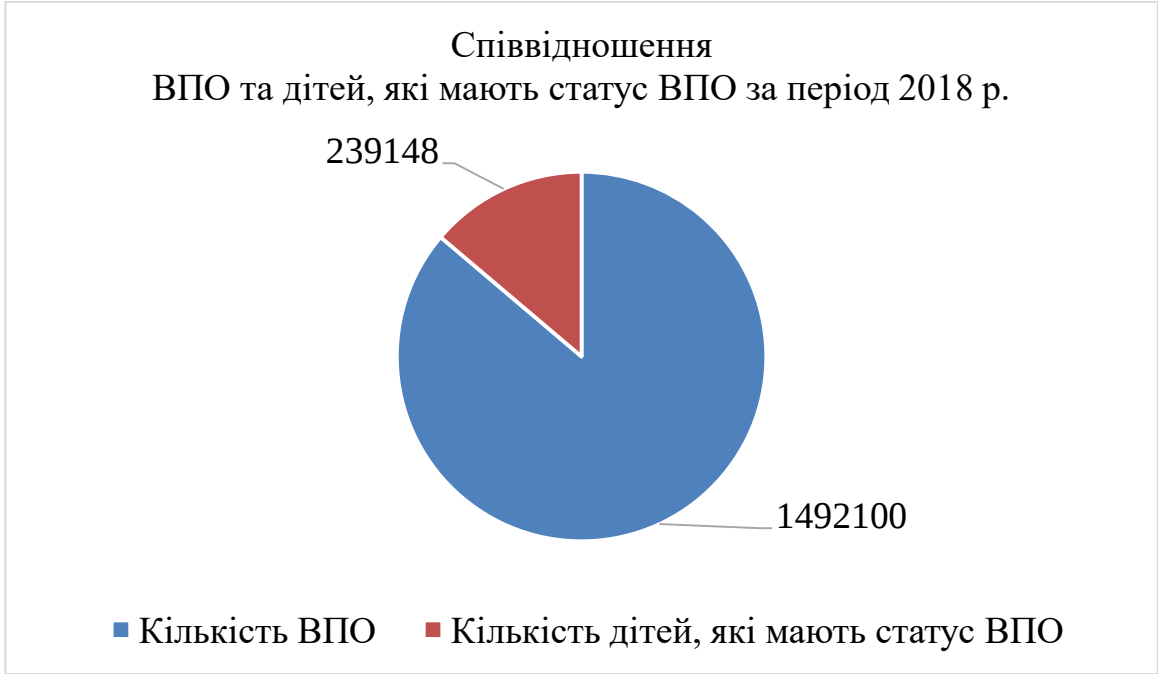
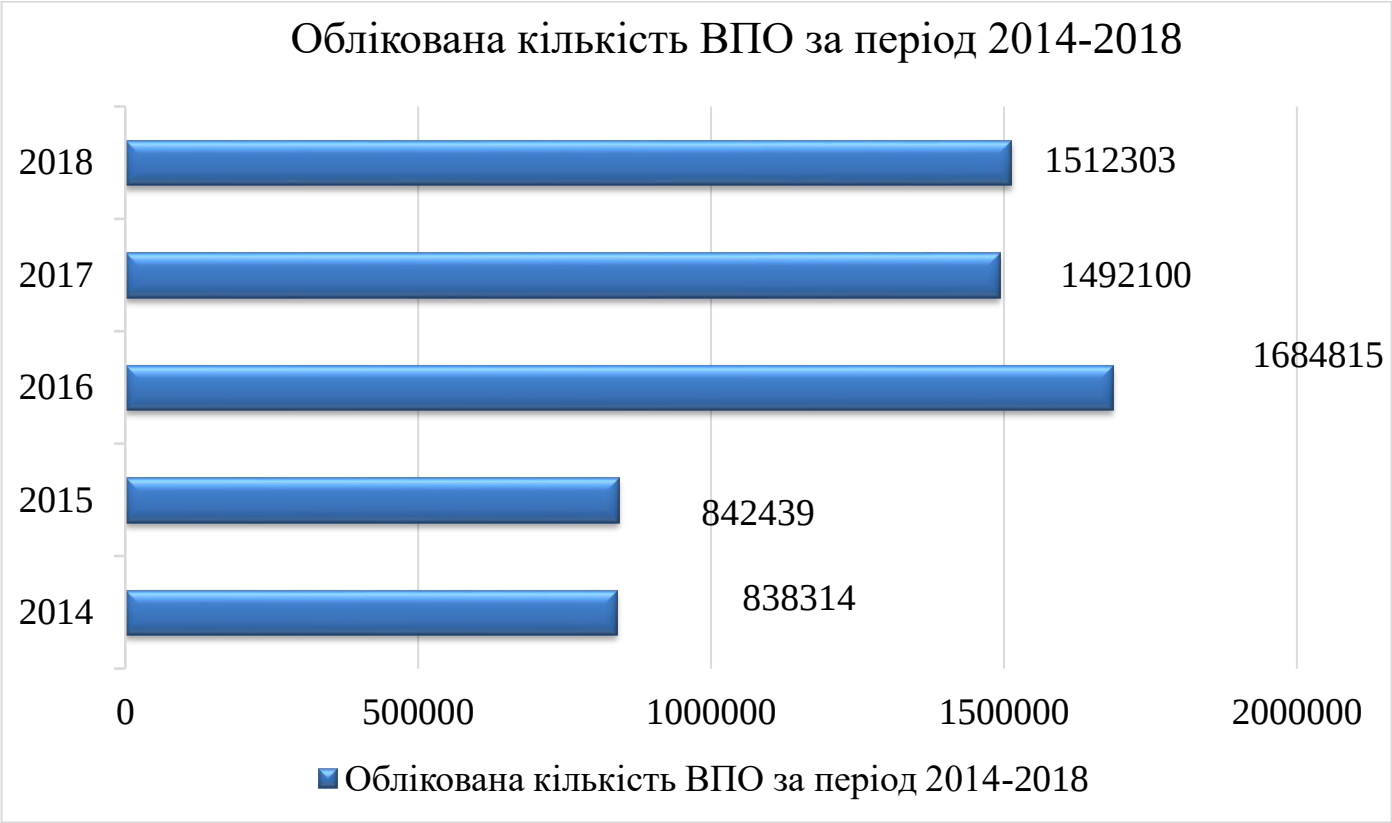
станом на 24 грудня 2014 року – 106 823 дитини;
станом на 30 грудня 2015 року – 212 706 дітей;
станом на 29 грудня 2016 року – 240 667 дітей;
станом на 28 грудня 2017 року – 227 859 дітей;
станом на 27 грудня 2018 року – 239 148 дітей;
станом на 24 січня 2019 року – 195 081 дитина.

З повагою

**Заступник начальника відділу
організації соціального захисту
внутрішньо переміщених осіб Управління**

 Л. Римжа

**За даними Міністерства соціальної політики України (Відповідь на офіційні запити).*

АДМІНІСТРАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ (Адміністрація Держприкордонслужби)

вул. Володимирська, 26, Київ, 01601, тел.: (044) 235-11-00, факс: (044) 239-84-80
E-mail: adpsu@dpsu.gov.ua, www.dpsu.gov.ua

___.01.2019
№ 41/Б-186

В Адміністрації Державної прикордонної служби України розглянуто Ваш запит від 17 січня 2018 року.

За результатами розгляду повідомляємо, що відповідно до чинного законодавства в Адміністрації Державної прикордонної служби України узагальнених статистичних обліків щодо кількості внутрішньо переміщених осіб та дітей, які перетинають державний кордон і лінію розмежування в районі проведення операції Об'єднаних сил, не передбачено.

Водночас інформуємо, щодо кількості фактів перетинання громадянами України:

лінії розмежування в районі проведення АТО та ООС:

з 01 жовтня по 31 грудня 2014 року – 2,19 млн;

2015 рік – 4,04 млн;

2016 рік – 8,69 млн;

2017 рік – 11,72 млн;

2018 рік – 13,58 млн;

з 01 по 14 січня 2019 року – 342,6 тис.

державного кордону:

2014 рік – 44,71 млн;

2015 рік – 46,71 млн;

2016 рік – 50,32 млн;

2017 рік – 53,93 млн;

2018 рік – 55,74 млн;

з 01 по 14 січня 2019 року – 2,22 млн.

З повагою

Директор Департаменту організаційно-адміністративної
роботи та аналітичного забезпечення Адміністрації
Державної прикордонної служби України

Л. Баран

**За даними Адміністрації Державної прикордонної служби України (відповідь на офіційний запит).*